

MASARYKOVA UNIVERZITA

Tocqueville a Burke

Jiří Baroš

Alexis de Tocqueville

- Aristokratický liberalismus Tocquevilla
- Demokracie v. aristokracie
- Demokracie a ústavní formy
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- Demokratický despotismus

Alexis de Tocqueville

- **Aristokratický liberalismus Tocquevilla**
- Demokracie v. aristokracie
- Demokracie a ústavní formy
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- Demokratický despotismus

Aristokratický liberalismus

- Tocqueville novým druhem liberála
- proto-sociolog
- člověk přirozeně politickým živočichem
- náboženství přítelem svobody

Alexis de Tocqueville

- Aristokratický liberalismus Tocquevilla
- **Demokracie v. aristokracie**
- Demokracie a ústavní formy
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- Demokratický despotismus

Demokracie v. aristokracie

- demokracie faktem prozřetelnosti
- rovnost podmínek
- demokracie jako sociální stav a forma vlády
- místní sdružení školou svobody
- role náboženství: limitem suverenity

Alexis de Tocqueville

- Aristokratický liberalismus Tocquevilla
- Demokracie v. aristokracie
- **Demokracie a ústavní formy**
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- Demokratický despotismus

Demokracie a ústavní formy

- bariérou mezi silným a slabým, vládnoucím a poddaným
- překážkou vůli lidu: omezují demokracii
- reprezentace a dělba moci
- politické strany

Alexis de Tocqueville

- Aristokratický liberalismus Tocquevilla
- Demokracie v. aristokracie
- Demokracie a ústavní formy
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- Demokratický despotismus

Tyranie většiny a veřejného mínění

- tisk a veřejné mínění: působí na názory lidí
- chybí nezávislost ducha a svobodná diskuse
- suverénem veřejné mínění: intelektuálové
- materiální blahobyt a netrpělivost

Alexis de Tocqueville

- Aristokratický liberalismus Tocquevilla
- Demokracie v. aristokracie
- Demokracie a ústavní formy
- Tyranie většiny a tyranie veřejného mínění
- **Demokratický despotismus**

Demokratický despotismus I

- umírněnou formou despotismus na rozdíl (...)
- individualismus: pocit slabosti a vášeň pro rovnost X občanské sdružování
- zájem v. ctnost (moralismus, vyvyšování): i demokracie má ale svou aristokracii

Demokratický despotismus II

- rovnost přemůže svobodu: pyšní a nezávislí, ale i slabí a izolovaní – konec sdružování
- centralizovaný stát: jen stát se stará (...)
- apatie a závislost: protektorská moc. Stádo sledující malé radosti a potěšení (...)
- co je lékem?

Edmund Burke

- Konzervatismus Edmunda Burka
- Pojetí občanské společnosti
- Francouzská v. americká revoluce

Edmund Burke

- Konzervatismus Edmunda Burka
- Pojetí občanské společnosti
- Francouzská v. americká revoluce

Konzervatismus Edmunda Burka I

- Úvahy o revoluci ve Francii
- Slavná v. francouzská revoluce
- občanské svobody Angličanů v. abstraktní lidská práva Francouzů

Konzervatismus Edmunda Burka II

- evoluční v. revoluční vývoj: postupný vývoj v přírodě v. fikce rovnosti
- praktický smysl státníků v. extremistické myšlení teoretiků
- obyčej a předsudek v. nespoutaný rozum

Edmund Burke

- Konzervatismus Edmunda Burka
- **Pojetí občanské společnosti**
- Francouzská v. americká revoluce

Pojetí občanské společnosti I

- Burke a náboženství: odkaz na dědictví předků
- církev a přirozené uspořádání společnosti
- co je stát? Partnerstvím živých, zemřelých a dosud nenarozených...

Pojetí občanské společnosti II

- př. reformy veřejné správy ve Francii:
departmenty – komuny - kantony
- metafyzické uvažování zákonodárců:
vykořenění a homogenizace
- starověcí a francouzští zákonodárci: kde má
kořeny loajalita a hrdost?

Edmund Burke

- Konzervatismus Edmunda Burka
- Pojetí občanské společnosti
- Francouzská v. americká revoluce

Francouzská v. americká revoluce

- osvícenští filosofové a finanční kapitál
- Burke a Marx: střet stability a mobility
- obhajoba americké revoluce
- nutnost kontinuální a postupné obnovy tradice

A to je vše!

Zdroje:

- Pavel Barša/ Ondřej Císař: Přednášky z politické filosofie (pro FSS)
- George Klosko: History of Political Theory
- Harvey Mansfield: Tocqueville